

Oponentní posudek diplomního projektu Františka Vorla, *Kondominium pro New York*, vypracovaný v ateliéru krajinářského architekta Vladimíra Sitty v letním semestru akademického roku 2014-15, na Fakultě architektury ČVUT, Ústavu krajinářské architektury 15120

Účastnit se architektonických soutěží při studiu (ať už samostatněv rámci mimoškolních aktivit nebo v souvislosti s výukou např. jako podklad pro zadání v předmětu Architektonické navrhování), ale také později ve své praxi považuji za přirozenou a vesměs pozitivní součást života architekta. Diplomant František Vorel si spolu se svým spolužákem dohledali soutěž vypsanou italskou společností AWR, která pravidelně pořádá mezinárodní otevřené soutěže na zajímavá a podnětná zadání. Soutěž právě probíhala, proto své návrhy v polovině semestru odeslali k hodnocení, pro potřeby diplomové práce je přepracovali a dopracovali. Je to téměř ideální stav, kdy se soutěžní termíny shodovaly s termíny akademického roku. Nehodnotíme zde však přímo soutěžní návrh. Výhody architektonických soutěží zde nebudu vyjmenovávat, ale srovnat se s mezinárodním prostředím a obdržet komentář od zahraniční poroty – patří mezi ty nejdůležitější.

Zadání soutěže s názvem NYC SKY CONDO – *kondominium pro New York* - inspiruje k doplnění manhattenského bloku v části Chealsea, navazuje na blízkost světoznámé Highline a má za cíl využití vertikální struktury v kontextu okolní převážně průmyslové architektury 19. a 20. století. Dále podněcuje k využití současných trendů vertikálního pěstování rostlin, udržitelné architektury i spolu-užívání i spolu-žití nájemníků.

František se rozhodl po několika velice expresivních názorových variantách na vypsané zadání ukotvit svůj projekt v jednoduchosti a ve využití - u nás stále nespravedlivě upozadňovaného materiálu - dřeva. To, se domnívám, bylo velice dobré rozhodnutí a jak je vidět z představených skizz objektu, ať už v samotném soutěžním návrhu nebo ještě zřetelněji ve variantě pro diplomní práci, projekt svým výrazem vhodně zapadá do charakteru okolní zástavby. I když si nejsem jista, že toto byl hlavní cíl zadání soutěže. Po prostudování jejich výsledků je zřejmé, že vypisovatelé očekávali přístupy spíše experimentální, excentrické s netradičními názory k řešení udržitelnosti i k návrhu provozu a objemu budovy.

Zde předložený projekt je spíše v kontrastu s hledaným řešením, je skromný, až nenápadný s funkčním, racionálním až modulovým řešením půdorysů. Fasády a především řezy jsou prezentovány spíše schematicky, bohužel bez výškových kót, bez rozlišení použitého materiálu, bez větší podrobnosti. Celkové grafické zpracování projektu je opatrné až nejisté, graficky neobratné.

Celkově projekt působí velmi skromně, nenápadně, je na něm ale patrna autorova tvůrčí snaha pracovat s netradičním materiálem a s využitím nových trendů v oblasti vertikálních zahrad umístěných v centrech metropolí. Pozitivní je také úvaha nad řešením střešní plochy jako páte fasády domu a její zapojení do fungování objektu jako živého organismu a úvaha o střeše jako o páte fasádě domu, určené i pro hnízdění práků. I tento aspekt řešení, ke kterému zadání přímo vybízí je inspirativní a prozatím se bohužel neseťkává s odezvou v praxi.

Dům na sebe ale neupozorňuje pouze zdánlivě, když se k němu přiblížíte dům žije: dýchá, potí se a voní – dýchá svoji atmosférou, potí se zavlažovacím systémem fasádních žaluzií, voní pěstovanými květinami. V průběhu roku může i opadat, zežloutnout nebo naopak i v zimě se se může zazelenat.

Předložený projekt je ze strany přístupu autora srovnatelný s nedávno publikovanou výškovou budovou, zvanou „Hoho“, navrženou pro vídeňskou novou část Seestadt Aspern s výškou 84metrů využívající podobný princip stavění s využitím dřeva. Rezonuje s jeho pojetím utilitární, racionální, vertikální dřevěné konstrukce s využitím převážně pro funkci bydlení. Bohužel v kontextu české legislativy by dům nebylo možno realizovat.

Dům svoji náplní kombinuje v parteru laboratoře s pěstováním rostlin – umístěných ve třech podlažích a funkci residenční. Pěstování rostlin se v různých formách proplétá domem od přízemí po střechu a je zároveň součástí odstínění některých částí oken.

Autor se rozhodl nenavazovat na bezprostředně k pozemku příkléhající Highline, novou tepnu města - horizontální park - nahrazující původní dráhu newyorské nadzemky. Také úplně nerespektuje doporučené parametry regulace, vypracované pro danou část města. Obě rozhodnutí respektují.

V projektu postrádám propracovanější detail posuvného panelu pro pěstování květin i řešení součinnosti železobetonových jader v návaznosti na CLT panely a na předsazenou pavlačovou část, která je navržena z lepených vazníků s ocelovými spoji. Bohužel i textová část projektu je neúplná a ani fyzický model nepodporuje navržené řešení a nepostihuje hlavní konstrukční principy navrženého řešení.

Navrhuji ohodnocení práce klasifikačním stupněm C.

Regina Loukotová,

v Praze, 10. června 2015